

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Bethlen-u. Harmati-féle ház, hová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap.
Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér.
Főszerkesztő: **Benka Gyula**
Főmunkatárs: **Zlinaszky István.**

KIADÓHIVATAL:
Belicey-ut 9. számú ház, hová az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. Nyiltterben egy sor közlési díja 50 fillér.

A piactér kövezése.

Az a bizonyos tengeri kigyó szégyenletében bizonyosan vízbe ölte volna magát, ha nem a víz lenne eleme, a mióta a szarvasi piactér kövezésének kérdése felmerült, mert bizony ezzel csunyan lefőztük a legrosszabb legvégtelenebbül huzódó példányát is fájának. Ugy akartam kezdeni cikkem, hogy községünk égető kérdése a piactér kövezése, — de meggondoltam, hogy nem lehet-e kérdés égető, mert hisz annyi évek boszszu sora óta áll előttünk, hogy ha égető lenne, már csak hamu és pernye lenne itt, mert mindent elégetett volna.

A képviselőtestület legutóbbi ülésén ismét szóba jött a végtelen ügy. Ismét szóba jött, hogy ki kellene már kövezni a teret, mielőtt az őszi esőzések feneketlen sarat alkotnak a község közepén. A képviselőtestület természetesen ismét elhatározta, hogy nem határoz, hanem majd máskor dönt a nagy kérdésben.

A piac kövezésének is természetesen az a legnagyobb akadálya, hogy nincs pénz. Legalább erre nincs pénz. Nem is csodálkozunk rajta. Hiszen hozzá szoktunk, hogy 70 százalékot meghaladó községi pótladó mellett, ha valami igazán közérdeket képező kiadás merülne fel; hát nem jut rá pénz!

Hát ha nincs pénz, szerezni kell! A piactér kövezése költségének természetes fedezetét a piac bevételeiből, a helypénzből kell megtalálni. Ezen helypénzt tudvalevőleg a község, mint a kisebb királyi haszonvételi jog birtokosa, bérbeadás útján értékesíti. A helypénz-zedés jogát az 1904 évben alkotott községi szabályrendelet szabályozza. Ezen szabályrendeletet kelle megjavítani, a helypénzszedést a község érdekeinek megfelelőbben szabályozni, — akkor volna remény, hogy a helypénzszedési jog bérletéből nagyobb összeg folyna be és így köz-

ségün ~~kebe~~ bevételt szerezne a kövezés kiadásainak fedezésére.

A szabályrendelet kisebb-nagyobb hibáin kívül legnagyobb hibája az, hogy kimondja, hogy helypénzt helybeli lakosoktól szedni nem szabad. Már pedig köztudomásu, hogy a piacon megjelenőknek legalább kilenc tizedrésze helybeli lakos.

Első feladat tehát azon célra, hogy a község kellő jövedelmet nyerjen ezen korlátozás eltörlése és a helypénz fizetés kötelezettségének minden megjelenő egyénre egyenlően kiterjesztése a piacon. Oktalan, a közérdekkel teljes ellentétben álló előjog az, melylyel a szarvasiakat a szabályrendelet intézkedése felruházta. Az a 2 fillér helypénz, a mit a vidéki fizet s a mely alól a szarvasi ki van véve, nem okoz annyi hasznot az egyeseknek, mint a mennyi kárt okoz a köznek azzal, hogy lehetlenné tesz oly intézkedést, a melyre községünk haladása érdekében feltétlen szükség van.

T Á R C A.

A katonakórházban.

Nehezen várja a medicus, a mig orvos lesz belőle. De a fő ok mellett, hogy majd akkor mindenkitől függetlenül önmaga keresi meg kenyerét, ott settenkedik lelkében — bármennyire tagadná is — a vágy, tisztí uniformist ölteni ifju erőtől duzzadó fiatal testére. Örül az egyenruhának az orvos is. A diplomával együtt pedig csakhamar megérkezik a hatalmas hadügyminiszter névaláírásával díszített kinevezési okmány, melynek alapján a nem épen rövid nevű, de annál diszesebb cs. és k. segédorvos helyettes rangjára emelkedik az újdonsült doctor.

Igy kerültem évekket ezelőt verőfényes októberi napon jó magam is a garnisonspital No 21-be Temesvárott. Cs. és kir. segédorvosi kinevezésem erre a helyre szólt. Katonai szolgálatának ezt a második feleszteni-dejét kórházban tölti minden orvos, kire

egyszer a vizsgáló-bizottság kimondta a „tauglich“-ot. Négy napot késtem, okt. elseje helyett csak negyediken jelentkeztem a Spital-commandánsnál, mindazonáltal egy kis dirigatoriumon kívül egyéb büntetés nem járt ki nekem. A katonai orvosi karban nem dovik olyan rettentő fegyelem, mint a rendes katonai csapatoknál. De azért ritkán fejlődik ki a collegiális érzés a különböző rendű és rangú tisztí orvosok között.

Meg is lakoltam érte, a miért ennek a tudása nélkül kezdtem meg orvosi szolgálatomat A belgyógyászati osztály egyik beteg-ágya mellett nézetet kockáztattam én is a gyógyítást illetőleg. Hiszen nekem is adtak orvosi oklevelet a budapesti tudomány egyetemen. Bár ez a tény letagadható nem volt, a törzsorvosnak mégis más véleménye vala az ügyről. A kinek több csillag ragadt csilaghulláskor a kabátja hajtókájára, az feltétlenül jobban is tud megküzdeni az emberek remével, a betegséggel. És szidott mint a bokrot, hogy olyan dologba mertem avatkozni, a mihez semmi közöm sem lehetett!

Hát bizony az én törzsorvosom nem

sokra tartott bennünket, cs. és k. segédorvos helyetteseket. Tisztihelyettesi rangban lévén „mannschaft“ voltunk mi is. A mannschafthoz tartozóknak pedig épen nem illik tisztí titkokról lerántani a leplet. Ezen kitűnő elv volt az oka annak is, hogy mikor egy ezredorvos került az osztályunkra, annak betegszobájába belépnünk szigorú paranes szerint főbenjáró bűnképpen el vala tiltva.

Dehogy mertük feltételezni, hogy megnezhettünk egy beteg szemet, ha véletlenül ezredorvos volt a tulajdonosa. A közkatonák és altisztek bajairól ellenben tudomást szerezhettünk akkor is, ha diszkrétebb természetűknél fogva inkább voltak titkolni valók.

De azért azok körül is csak olyan működést fejthetünk ki, a melyet fejtorés nélkül teljesíthetett a sanitets-közlegény is. A tisztaságra felügyelni, a betegek hőmérsékét pontosan megállapítani: nem okvetlen kell cs. és kir. segédorvosnak lenni. Pedig alig volt egyéb feladatunk ennél. Legfeljebb akkor, ha a garnizonban az inspectiós orvos kötelességeivel terhelték meg vállainkat.

Jól tudom, mi erre a válassza, az hogy a volt Regale közbirtokossággal kötött egyezség felmenti a szarvasiakat ezen teher alól. Hát először is nem lehetséges oly egyezség, a mely az egyezség alkotóinak oktalán, rövid látó, szűk eszmékörré való intézkedése folytán egy község fejlődését örök időkre megakadályozhatná. Nem lehet érvényes egy oly egyezségi intézkedés, a mely a község látszólagos érdekeit óhajtja védeni annak valóságos érdeke ellen.

De még ha érvényesnek vesszük is azt a bizonyos egyezségi kikötést, akkor sem az következik ebből, hogy a szarvasi lakosok nem fizetnek helypénzt. Az egyezség csak azon kikötést tartalmazza, hogy „a közbirtokosság tagjai, kik már egyszer a kir. kisebb haszonvételi jogok vételárát lefizették, soha a jövőben ily címen vagy e jogok használatáért meg nem terhelhetők”. Tehát az egyezség csak az egykori közbirtokosság tagjait menti fel és részesíti az előjogban.

Mar pedig köztudomásu, hogy a közbirtokosságnak nem volt minden szarvasi lakos tagja, a kik tagjai voltak, azok közül is sokan meghaltak, elköltöztek már innen. Tehát ha az egyezségi minden áron megakarja is tartani a község képviselőtestülete, akkor sem kell minden szarvasi lakost, hanem csak azokat kivenni, a kik a közbirtokosságnak egykor tagjai voltak.

A másik intézkedés, a mi a piaci bért lényegesen emelné az volna, hogy a helypénz bérlő részére biztosítanánk

követelésének gyors behajtását. Jelenleg a bérlő csak per útján követelheti a helypénzt és aki nem fizet, az ellen semmi közvetlen segélyt nem nyer.

Az e tárgyban kibocsátott miniszteri rendeletek feljogosítják a községet arra, hogy szabályrendeletébe oly intézkedést vegyen fel, hogy a ki a helypénzt azonnal nem fizeti, az közigazgatási uton bírsággal sújtható. Szarvas község elég oktalánul nem élt jogával és nem vett fel ily intézkedést szabályrendeletébe. Pedig az új intézkedés eredménye, a mely a bérlőt biztosítaná, hogy nem lesz kitéve annak, hogy egyesek egyszerűen megtagadják a helypénzfizetést, nem lesz kitéve annak, hogy hosszú pereket folytasson le, — kétségtelenül azt eredményezné, hogy a község nagyobb évi bért nyerne és így volna fedezet a térv kövezésére.

Egy kis előrelátást kérünk előjárásunk és képviselőtestületünk tagjaitól s akkor nem lesz minden közérdekű kérdés megoldhatatlan és nem húzódik minden közügy tengeri kigyó módjára.

dr.

A mezőberény-szarvas-kunszentmárton-tiszaughi vasut.

E cikkünkben annak a tervezett vasuti vonalnak kiépítéséről írunk, melyről pár sorban már e lapok ha-

sábjain is megemlékeztünk. Megtették a megyei lapok is, egytől-egyig hibás értesülések alapján adva a terveket. Ezuttal rámutatunk a kérdés jelenlegi állására, egyben egész történetét vázoljuk.

A szarvas-kunszentmártoni h. é. vasut építésére Pallós Ignác még 1904. novemberében a ker. minisztertől nyert engedélyt; községünket is felkérte törzsrészvények jegyzésére. Az ez ügyben kiküldött bizottság és a képviselőtestület a kérelmet elutasította, mert Pallós által tervezett rendszerű vasutat költségesnek találta. A törzsrészvények ellenében jegyezni kért összeg, 612500 korona és a remélhető állami és törvényhatósági hozzájárulás azzal biztatott, hogy egy keskenyvágányu vasut építésének egész költségét fedezni fogja. E mellett a vasut az érdekeltség tulajdona, az érdekeltség közvetlenül befolya a vasut igazgatásába, a tarifát megállapítaná, szóval az igazgatás önkormányzati alapon történik. Ugyanekkor a képviselőtestület bizottságot küldött ki, hogy a tervek Öcsöd és Békésszentandrás községet is megnyerje.

A terv kivitelének útjában állott Öcsöd egykorábbi határozata, mellyel az öcsöd-pusztapói tervezett vasutra 120000 koronát már megszavazott, s az ezen vasutra Ecsery Lajosnak adott engedmény határideje még nem járt le.

Mint hogy azonban ezen idő óta az Öcsöd község által kikötött másfél évi határidő lejárt a nélkül, hogy a

Akkor azután annyi mindenre kellett felügyelnünk, hogy annak a napnak a kinos emléke heteken keresztül élt lelkünkben.

Az inspectiós orvosnak látnia és tudni kellett mindent, a mi a kórházban történik. Hanem azután a rapporton számolnia is kell minden eselekedetéről, mint az elköltözöttnek az új itélő széke előtt a másvilágon.

Egyetlen egy kötelesség volt a kórházban, a melyet szíves-örömmel teljesített minden inspectiós orvos. A beteg katonáknak készített eledel vizsgálatát a konyhában. Különösen délben, mikor a legbővebb és legizletesebb menü végigkóstolásának jogát gyakorolhatja a 24 órára edes szabadságától megfosztott doctor. De él is ezzel a jogával, bátran mondhatnám, hogy legtöbbször visszaél vele. Mert nemesak megízleli a feltalált párolgó ételeket, de el is fogyasztja azokat az utolsó porcikáig. Több fajta meg jó fajta borral öblítheti le azután az ételmaradékokat. Ezen a napon megédesíti a sok keserűséget az a kellemes tudat, hogy egy napi koszt árát takaríthatja meg a szegény cs. és k. segédorvos helyettes, kinek lénungját ugyancsak vékonyan eresztli a cs. és k. hadügyi kincstár.

De ettől a boldogságtól is megvoltam fosztva, ha a fő inspectiós véletlenül törzservosom volt. Mert abban az esetben meg-

evett előlem mindent s nekem nem jutott egyéb feladat, mint éhségtől kidülledt szemekkel bámulni felebbvalóm kéjesen csamcsogó szájára s remegő lélekkel lesni, nem kegyelmez-e valamely zamatos hus darabnak mégis.

Keservebb dolga volt az inspectiós-nak a szimulánsok machinációira világosságot deríteni. Kitapasztalni, hogy azon betegeken észlelhető tünetek, kiket tettetőknek szerettek volna minősíteni, csakugyan betegségük következményei-e, vagy csak az orvosokkal elhitelni céljuk, hogy testileg alkalmatlanok a katona életre.

Különösen az oláh fiúk azok, a kiknek sehogy sem izlik a „profunt.” Hát az igaz, hogy nem is valami jó kenyér az. Keserű ize van. De keserű volna akkor is, ha tengernyi mézet kevernének illatos tésztájába. Mert sajnos, hogy a „profunt” és reglement két anyafi testvérek, kik megsemmisíthetetlen közösségben élnek egymással.

Ezért irtóznak tőle (a profunttól is) meg a reglemettől is) a félénk oláh gyerekek. El is követnek minden lehetőt, sőt lehetlent is, csak hogy megszabaduljanak tőle. A nyavalyatörést színlelik leggyakrabban. Azt hívén, hogy ennél könnyebb dolog nincs széles e világon. Csak akkor csudálkoznak végtelenül, ha egy szerintük jól sikerült roham után sem küldik őket haza a

szeretőjüket vigasztalni, sőt a kórház után a garnizon-áristom lesz hosszú időre lakóhelyük, hol napok és hónapok végtelenjén elmélkedhetnek a világi dolgok furesaságán s módjuk van szidni azokat, kik a katonaságtól való szabadulásuk céljából kitűnő tanácsokkal ellátták őket.

Egy többszörösen dezertált oláh katona rheumás fájdalmakat hazudott a törzservosnak. Óreg legény volt már, feleség meg gyerekek sirtak utána, sehogy sem tetszett neki a katona élet. Sokkal kevésbbé fárasztó beteg gyanánt kórházban élni át napjait, ha csak diatával kellett is neki megelégednie a mi levesből meg tejből állott.

Heteken, talán hónapokon át hallottuk volna panaszkodni: dore ma pieptó (fáj a mellem) kabár a kitűnő kosztól ijesztő módon soványodott, ha véletlenül nem termel a törzservos agya néha jó gondolatokat. Eleinte chinin oldattal próbál, szerencsét: minden visite alkalmával egy kupicával fel kellett hajtani, a törzservos magas színe előtt a föld legkeserűbb italából.

Mikor ez nem használt, ősa foetida gyökerét rágatta vele. Ennek a büztét még az ő durva szagló szerve se tudta sokáig elszenvedni, néhány nap mulva jelentette sanatos (egészséges vagyok.)

Szolgálatának második hetében hordágyon ujoncot hoztak a kórházba. Egyéb be-

vasut
tett v
go al
sága
érteke
ton,
Szarv
ezen,
dekei
se üg
beszé
képv
érteke
közse
dötle
a gőz
vedel
azon
vonás
Szarv
vasut
Mező
szent
egész
a vas
zödjé
Tisza
ugho
vel
azt,
öcsöd
szere
a tisz
része
termé

tegség
minth
net ne
a min
mögö
pillan
De eg
tottak
ték, n
ván m
jének
volt
kimer
tat ell

elég o
badul
től. E
vosun
állap
csupa
ugyar
nem
kurát
haszn
ték m
lálhat
inkáb
egy-eg
nyaka
tán ó

vasut építése még csak meg is kezdett volna, s Öcsöd község ezen obligo alól mentesült, a község előjárósága f. évi február hó 16. napjára értekezletre hívta össze Kunszentmárton, Öcsöd, Békésszentandrás és Szarvas község megbizottait, hogy ezen, a vidék anyagi és kulturális érdekeit nagyban szolgáló vasut létesítése ügyében az egyöntetű eljárást gbeszélje, s ahhoz képest tegyenek a képviselőtestülethez előterjesztést. Az értekezleten valamennyi meghívott község képviseltette magát, a kiküldötte: az eszmét helyesléssel fogadták, a gőzüzemű keskenyvágányu vasut jövedelmező és reális voltát elismerték, azonban nagyobb érdekeltégi kör bevonását határozta el. Nevezetesen Szarvas község érdeke az, hogy ezen vasut határát keresztüljelje, tehát Mezőberényig kiépíttessék. Visont Kunszentmárton és Öcsöd községek, de az egész vonal érdeke az is volna, hogy a vasut ne Kunszentmártonban végződjék, hanem Szelevény, Csépa és Tiszassas községek érintésével Tiszazugon, és egy szárnyvonal kiépítésével Tiszakürthön, — elérvén ez által azt, hogy a szarvasi, szentandrás és öcsödi határban termelt gabonák részére a vízi ut megközelítették, viszont a tiszazugban termelt gyümölcs és bor részére ut nyitattik a kevésbé bortermő békésvármegyei községekbe.

(Folyt. köv)

x.

Kérelem.

Egyesületünk a Tanítók Házánál tett szoba alapítványának gyarapítására május hó 8-án tárgysorsjátékkal egybekötött hangversenyt rendez. Ismerve közönségünk áldozatkészségét és jóindulatát a tanító egyesület ezen nemes és magasztos célja iránt, mély tisztelettel kérjük azokat, kik egyesületünk iránt a multban is oly nemes indulattal viseltettek s törekvésünket támogatták, hogy jóindulatukat ez esetben se vonják meg mi tőlünk s tárgysorsjátékunkat bármily csekély tárggyal gyarapítsák. A tárgysorsjátékra szánt tárgyak május 1-ig Bodnár Endre tanító, egyesületi pénztárhoz küldendők. Szarvas 1907. apr. 20-án. A hangverseny rendező-bizottsága.

UJDONSÁGOK

— *A Szarvasi Lapok 1907. áprilisi 1-jével újnegyedbe lépett. A Szarvasi Lapok szelleme és iránya marad a régi: közügyekben a valóság igaz és tárgyilagos megítélésére, minden személyeskedő elzárása; híreinek pontos és lehető teljes közreadása; az irodalmi rész tartalmassága és formai csinosasága; a hirdetések és reklámok célszerű és olcsó közlése, egyszóval a társadalmi érdek becsületes támogatása volt és marad a szerkesztőség és kiadóhivatal törekvése. — Ezuttal*

kérjük azon t. olvasóinkat, kik az előfizetési díjakkal hátrálékban vannak, sziveskedjenek azokat mihamarabb beküldeni, hogy a lapot tovább is szállíthassuk. — *A Szarvasi Lapok előfizetési ára negyedévre 2 korona.*

— Uránia-színház Szarvason.

A fővárosi Uránia-egyesület f. hó 22, 23 és 24 napjain előadásokat fog tartani városunkban. Az Uránia célját, előadásainak époly hasznos, mint élvezetes voltát ismertetni és dicsérni itt felösleges. A hova a napi munkában sorvadó lélek el nem juthat: eljuttat a színház: messze vidékek, látni valója, ország és nép, szokások és intézmények, a tanulságos és szép ezer változata szól hozzánk szóban és képben. Nem tudjuk az Urániát eléggé ajánlani közönségünknek. Előadásai a nyári szinkörben lesznek. Belépő jegyei mérsékelt árúak. Jegyek előre kaphatók Sámuel A. könyvkereskedésében. — Ugy értesülünk, hogy egyidőben a Kolozsváry igazgatása alatti vidéki Uránia is előadásokat tart. Ezt a kettős engedélyt, a fővárosi Uránia rovására, kissé különösnek találjuk.

— **Halálozás.** Városunk egyik becsült polgára, Ponyiczky Sámuel, életének 77 évében súlyos, hosszú szenvedés után f. hó 18-ikán elhunyt. Az elhunytban Ponyiczky Pál temesbutyini ev. lelkész és dr. Ponyiczky Elek körorvos édesatyjukat gyászolják.

— **Hangverseny.** A mint már jelezte a szarvasi helyi tanító egyesület május hó 8-án a nyári szinkörben

tegséget nem lehetett nála megállapítani, minthogy fejét jobbra-balra és viszont szünet nélkül forgatta. Szinte nevelés volt, a mint a baka gömbölyű koponyája ide-oda mozgott, hogy két ember is alig volt képes pillanatra is erőszakkal nyugton tartani. De egyéb jelenségek híján simulánsnak tartották a doctorok. Éjjel-nappal megfigyeltették, nehogy ha magára marad abban hagyván manipulációját újabb erőt gyűjtsön fejének forgatására. Két nap, két éjjel volt rabja ostoba elhatározásának, aztán kimerülten elaludt s masnap mint gyógyulattat elbocsájtották a kórházból.

Van egy betegség, melynek jelenléte elég ok arra, hogy a baka végleg megszabaduljon a szalutálás keserves kötelességétől. Ennek a bajnak gyógyítására törzsorvosunknak szintén meg volt a maga megállapodott gyógyító rendszere Deszkákon, csupasz deszkákon való éjjeli pihenés, ha ugyan pihenésnek lehet ezt nevezni. Ha ez nem fejtett ki megfelelő hatást, hidegvíz kurát alkalmazott. De ehhez a kurához nem használt hőmérőt, mert olyan vízben fürdették meg a milyen épen akkor a kutban található volt. Hogy a katona idegeit még inkább csillapítsa a folyadék, időközönként egy-egy vödör vizet zúdított a kékülő fiu nyaka közé a kád mellett álló mester. Azután órákon keresztül csatogtatta két fog-

sorát egymáshoz a megfürdött ujonc, hogy még a súlyosabb betegségekben szenvedők is korusban nevetek a látványosságának.

Az utolsó gyógymód a villamosság volt. Ha a legerősebb áramot is kiállotta, a mely pedig már óriási fájdalmat váltott ki a megkínzott ember lelkéből, kiállították róla felülvizsgálati forumhoz szóló bizonyítványt: visszanyerte polgári szabadságát,

Ha csak a napi rendes foglalkozást kellett elvégeznünk, meglehetősen ur módon folyt az életünk. Dél előtt 8—10-ig a törzsorvos kíséretében a betegek látogatását eszközöltük. Azután a be város utcáin mutogattunk szép egyenruhánkat. Délután mindössze fél óráig tartó betegvisitünk volt, azután másnap reggelig mienk volt a világ. Fel is használtuk az időt a mennyire tőlünk meg az erszényünktől tellett. Sajnos, hogy az utóbbiból nem sok telt, mert a legtöbb ször laposra horpadt, mint a lapos könyv.

A kórházi élet minden részletét elviselem valahogy, de az ugynevezett hivatalos összejövetelektől jó előre borzongott a hátam. Haptákban állani hosszú ideig sehogysem izlett az én civil kényelemhez szokott testemnek. A hadtest legfőbb doctoránál a „sanitätschefünél jelentünk meg bizonyos időközökben. Akkoriban érkezett felhívás hozzám a bécsi orvosok özvegyének

és árváinak segítő egyesületéből, hogy gyűjtsön pártoló tagokat a nemes cél támogatására. Egyszerű, de biztos módot alkalmazott a cél elérésére.

Uraim! Én nem kényszeritem önöket, de azért egészen bizonyosan elvárom, hogy f. hó 20-ig pártoló tagok közé beiratkozzanak.

A ki tudja, milyen kellemetlen következményei lehetnek, ha ilyen hatalmas felelővel felszólításának eleget nem tesznek, ez természetesen fogja találni, hogy a katona orvosok még azon hónapban megrövidítettek lényegjüket, ez egyleti tagság évi díjával. Szerencsére ránk nem vonatkozott a felhívás, hiszen mi csak lejáratra szóló katonák voltunk,

Valahányszor szolgálat közben kellemetlenségért, ez a kellemes tudat balszámként hatott lelkünkre. Es ámbár gond nélküli életet éltünk fél éven át, mégis csak ujjongó öröm hatalmaskodott el felettünk, mikor örökre bucsut mondtunk a garnison-ispitál No 21-nek. De azért az emléke megmaradt agyunkba örökké.

FARAGÓ MÓR.

tárgysorsjátékkal egybekötött jótékony-célú hangversenyt rendez. A hangverseny végleges műsora már egybe van állítva, a műsor változatos. A hangverseny és a tárgysorsjáték tiszta jövedelmét az egyesület a Tanítók Házánál tett szoba alapítványára fordítja. Amint az előkészületek mutatják az egyesület ez idejű hangversenye méltó lesz a régi hangversenyekhez úgy az anyagi valamint az erkölcsi sikert illetőleg. A hangversenyt táncmulatság követi az Árpád szálló dísztermében.

— **Fősorozás Szarvason.** A napokban folyt le a sorozás városunkban. Az elsőnap d. u. Zlinszky István polgári elnöksége alatt, és a járás közs. jegyzői és bírónak részvételével a főszolgabírói hivatalban megtartott a mozgósítási előmunkálatok részletes vizsgálata, hol a könyvek, — melyeket a katonai elnökség alapos vizsgálat alá vett, — teljesen rendben levőknek találtattak. A nyilvántartások, betűsoros névlajstrom úgy a közöshadsereg, mint a honvédséget illetők rendben találtattak. A változási kimutatások növedék, fogyatéka mindenütt keresztül volt vezetve. A főszolgabírói hivatal e tekintetben az egész év alatt a katonai hatóságnak sürgetni nem kellett. A sorozást illetőleg érdekes lesz a sorozás statisztikáját röviden ismertetni. Felhiva lett 1021. Besoroztatott 380. Ebből besoroztatott: I. kor. 148 (önkéntes 9). II. kor. 116 (önkéntes 2), III. kor. 88 (önkéntes 1); összesen 352. Póttartalékba soroztatott [tanító 1, családfentartó 4, kevésbbé alkalmas 23] összesen 28; visszahelyeztetett 407, fegyverképtelen 89, töröltetett 16, kórházba küldetett 13, távol maradt 116.

— **Az orosházi dalkar,** mint értesülünk, zászlószentelési ünnepélyre készül. Hír szerint több vidéki dalkar ez alkalomra Orosházára utazik és hangversenyez. Az ünnepély pünkösdkor lesz.

— **A Leányegyesület** múlt vasárnap előadó gyűlést tartott. Lukes Ilona a divatról értekezett. Bugyis Aranka ügyes szavalata után Micsinay Gizella kifejező zongorakiséret mellett Haviár Dani és Placskó Emil főgymn. tanulók Danela egyik színfóniáját játszották. Moravesik Jolán monológot adott elő, tetszéssel.

— **Köszönetnyilvánítás.** A szarvasi iparos ifjak ápr. hó 1. megtartott monológ-estélyén felülfizettek: Haviár Gyula dr. 10 K, Haviár Dani, Garai testvérek, N. N. 5—5 K, Győri János, Somogyi E., Sulyan János, Bednár Istvánné, Schreiber Lipót, Papp István, Konstantinovics István, Grimm Mór,

Pollák Béla, Liskay József, Kucsi Pál 40—40 fill., Mucsan József 20 fillért. Ugy a nevezett uraknak, mint a közreműködőknek: Misik Zsuzsi, Liska Emma, Varga Juci, Süveges Ilonka, Janurik Lajos, Melis János, Bencsik István és a rendező Ridegh János urnak ez uton mond hálás köszönetet az iparos ifjak köre.

— **A szarvasi baromfi tenyésztő egyesület** ma délután félnegy órakor községi háza tanácstermében közgyűlést tart. Az elnökség ez uton is fölkéri a t. tagokat, hogy a közgyűlésen minél nagyobb számban szíveskedjenek megjelenni.

— **Járasköri gyűlés.** A szarvasi tanítói járáskör f. hó 23-án az iparskolában közgyűlést tart.

— **Közgyűlés.** A helyi függetlenségi és 48-as olvasó-kör ma d. u. 2 órakor tartja évi rendes közgyűlést.

— **A gyulai József-szanatórium** építkezése befejezése felé közeledik. Jelenleg már csak a belső berendezés és a parkozáson dolgoznak. Utóbbi célra a földmivelésügyi kormány tizezer fa- és bókorcsemét adott az intézetnek és József főherceg kisjenői uradalma is jelentékenyen hozzájárult, hogy az intézet parkja kellemes, árnyas tartózkodó helyévé válhasson a szenvedőknek. A felvételre vonatkozó kérdézősködések már sűrűn érkeznek az igazgatósághoz, mely készséggel szolgál felvilágosítással. Valószínű, hogy az intézet május hó első felében már átadják rendeltetésének. A megnyitás ünnepe nagyszerűnek ígérkezik. Nemesak Gyulaváros, hanem az egész megye, az egész Alföld ünnepe lesz. A Szanatórium gondnokát, most nevezték k Palli Sándor személyében ki eddig a budai Erzsébet szanatórium gondnoka volt.

— **A madárvédelem ügyében.** Köztudomásu, mily óriási károkat okoznak a különböző rovarok mezőgazdasági terményeinkben. Sok esetben tönkre teszik a gazda egész évi fáradságának eredményét. A rovarkárok korlátozásának egyik eszköze a madárvédelem, melynek érdekében a földmivelésügyi kormány leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, így meggyénkhez is, hogy a madárvédelemről szóló törvényt megtartsák és e mellett társadalmi téren is hassanak oda, hogy a hasznos madarak szaporodása előmozdításuk. Mi azt hisszük, hogy e tekintetben már az iskola sokat tehet: kösse a gyermekek lelkére, hogy a madarak fészket ne bűnisák, mint azt eddig a ligeteinkben, temetőinkben sokszor tapasztaltuk. A mezei örök különös éberséggel figyeljék és jelentések az ilyen kihágásokat.

— **Éjjeli lövöldözés.** Klimaj János 40 éves családos szabósegéd azzal a panasszal jelent meg a rendőrségen, hogy f. hó 14 én éjjel 11 órakor, mikor a szakegyesületből jövet haza igyekezett, valaki utána lövöldözött. Egy golyó kabátját horzsolta. A rendőrség most kutatja a tettest.

— **Öngyilkos legény.** Öcsödön f. hó 18. öngyilkos lett Dóczy Sándor béres legény. Eöbbs magára lőtt, de életben maradt. Aztán felakasztotta magát. Mire ráakadtak, meghalt.

— **Az ebzárlat ellenére** sok a kóbor kutya, úgy a belső, mint a város külső területén. Ezuton is figyelmeztetjük a kutyák gazdáit, tartsák fogva, saját érdekükben is, házőrző ebeiket.

— **Oltás himlő ellen** f. évi május hó 5, 6 és 7 napjain délután egy órakor lesz a nyári szinkörben. Ezuton is felhívjuk mindazok, kik idézést kaptak, jelenjenek meg a pontos időben és helyen beoltandó kicinyeikkel.

— **A Nőegyletnek** lapunkban már bejelentett műkedvelő előadása május 20-án, pünkösd másodnapján lesz. Színpad kerület megyénk egyik jönevű írójának, dr. Major Simonnak szép sikert ért darabja: *Ipam uram*.

— **Finom nadrág — 4 koronáért** Hiába csodálkozol, kedves olvasó. z. a finom nadrág melynek, szövete méterenként tizenhárom korona, négy koronáért készült itt Szarvason, Békés megyében. Ebben a méregdrága időben egy betlehemi iparos a szerencsés rendelő s most már tulajdonos is. Egyik posztókereskedőnk kirakatában látta meg a finom szövetet s nem volt nyugta, míg nem vettek mértéket. Meg is történt s a kialakított négy koronát, hogy rendelése a legkomolyabb szándéknak lássék, előre lefizette Másnapra ígérte a mester a kész nadrágot. Nyugtalan éjszaka után felvirradt a reggel, belibent hozzá a szabó, — a kész nadrággal. Nem tudjuk biztosan, próbálta-e magára huzni a várva-várt pantallót, csak annyi bizonyos, hogy az egész nadrág — 20 centiméter hosszú volt. A fő: nagyon finom szövetből készült s csak 4 korona az ára. A Betlehembben most azt lesi a világ, mikor begyeshedik a megrendelő az új nadrágban.

— **Ideális szer** a fogak és a száj tisztántartására és azok egészségének megóvására a Brázay-féle KALOGÉN sóborszesz fogkrém. Rendes használat mellett még a legelhanyagoltabb, megsárgult vagy barna fogaknak is szép fehér színt és csillogó zománcot kölcsönöz. A Kalogén szerencsés tartalmánál fogva fertőtleníti a fogakat és a szájüreget.

A tika va mely n legszók legelterj Nap kö sérve. sziveket és s deks, t napnak, sével kapja k felelős Politika Lengyel fényes főmunk zótársai Choinoi Aurél, dr. Ha Holló M mény Sándor, Szabolcs sor — tövel — tartalom elevens gal zás függetle politikai tényező rözödik zönség cíoja, h ujsága l fillér (2 16 kor., kor., eg krajcár) adóhiva Salárd- mutatóvá

A dag ta szemle; irodalmi korona. küld a tér 4. s

Fele T La Nyom

Sz választ

IRODALOM.

A N A P. A fővárosi zsurnalisztika valóságos szevációja. A Nap, mely ma az ország legfüggetlenebb, legszókimondóbb, legnépszerűbb és legelterjedtebb ellenzéki napilapja. A Nap közönség rajongó szeretetétől kísérve, egy csapásra hódította meg a szíveket. Minden száma kész meglepetés és szenzáció. A Nap független, érdekes, tartalmas és teljes krónikása a napnak, s minden más lap megelőzésével már a kora reggeli órákban kapja kézhez a vidéki olvasó. A Nap felelős szerkesztője: Braun Sándor. Politikai cikkeinek legnagyobb részét Lengyel Zoltán, a magyar ellenzék e fényes nevű vezéralakja írja. Irodalmi főmunka: Bródy Sándor. Belső dolgozó társai: Ábrányi Emil, Bródy Sándor, Choinoky Viktor, Erdély Jenő, Feld Aurél, Gábor Andor, Hacsak Géza, dr. Hajdu Miklós, segédszerkesztő Hólló Márton, dr. Kalmár Antal, Kemény Simon, Lengyel Zoltán, Nádas Sándor, Pasztor Árpád, Székely Miklós, Szabolcs Bálint, Szép Ernő. Ez a névsor — élén Braun Sándor szerkesztővel — kész program. Hangban, tartalomban, formákban, színekben s elevenségben új ez az újság. Valósággal zászlóvivője. A Nap a magyar függetlenségi törekvéseknek és ügy politikai, mint újságírói sikerei óriástényezővé lettek. A Nap hasábjain tüki rözdök a leghivebben a magyar közönség érdekvilága. Külön szenzációja, hogy a leghorábban megjelenő újsága legolcsóbb is. Egy szám ára 4 fillér (2 kr.) előfizetési ára egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor., egy hónapra 1 kor. 40 fillér (70 krajeár). Az érdeklődőknek. A Nap kiadóhivatala (Budapest, VIII. Rókk Sándor-utca 9. sz.) készséggel küld mutatószámot.

A JÖVŐ radikális irányu, gazdag tartalmu, csinos formájú haviszemle; a legolcsóbb e nemben a mi irodalmunkban. Egész évi ára csak 2 korona. Mutatószámot szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest Baross tér 4. sz.

Nyilt-tér.

Felelős szerkesztő: **Dr. Nemes Béla.**
Társ szerkesztő: **Pataki János.**
Laptulajdonos: **Dr. Haviár Gyula.**
Nyomatott Sámuel A.-nál Szarvason.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség központi választmánya az 1899 évi XV. t.-c.

145. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítására vonatkozó munkálatait folyó évi március hó 14-én megkezdte.

Az ideiglenes névjegyzék és kihagyottak névjegyzéke folyó évi május 5-től 25-ig lesz a városháza tanácstermében közszemlére kitéve.

A névjegyzék ellen az 1874 évi XXXIII. t. c. 44 §-a értelmében felszólalni és ezen felszólamlás ellen észrevételt tenni lehet. A felszólamlások folyó évi május 5-től 15-ig adhatók be, az észrevételek pedig május 16-tól 25-ig fogadtatnak el. A felszólamlások és észrevételek a központi választmányhoz intézendők s a községi előjárásnál nyújtandók be.

A központi választmány a felszólamlások és észrevételek felett július 1-20-ig határoz. E határozatok július 20-30-ig a városháza tanácstermében közszemlére kitétetnek s illetve az 1899 évi XV. t.-c. 146 §-nak a, b, c. pontjai esetében az érdekeltek kézbesítettnek. A reggeli 8 órától déli 12 óráig közszemlére kitétt névjegyzék és felszólamlások az 1874 évi XXXIII. t.-c. 43 §-a értelmében délutáni 2 órától 6 óráig mindenki által lemásolhatók.

Azok, kiknek felszólamlása avagy észrevétele felett a központi választmány határozatot hozott, annak közszemlére történt kitételét követő 10 nap alatt, azok pedig kiknek a határozat kézbesített, a kézbesítéstől számított 10 nap alatt a kir. Curiához felebbezéssel élhetnek, mely a központi választmány elnökének nyújtandó be.

Kelt Szarvason, 1907. évi április hó 16-án.

Dr. Mázor Elemér s. k. Valkovszky s. k.
kp. jegyző. kp. elnök.

Arverési hirdetmény.

Alólirott községi előjáróság közhirrre teszi, hogy a község tulajdonát képező ártézi gőz- és kádfürdő, valamint a nyári uszoda 1907 április hó 22-től 1910. évi június hó 30-ig terjedő 3 évi és 2 hónapi időre Szarvason a község háza tanácstermében 1907. évi április hó 22-én délelőtt 9 órakor nyilvános szóbeli árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

A kikiáltási ár 1500 korona, a bánatpénz ennek 10 %-a. Az árverésen elért eredmény egy évi bérösszegnek tekintetik.

Legtöbbet ígérő köteles az árverés befejezés után letett bánatpénzét

fél évi bérösszeg erejéig nyomban kiegészíteni. Ez az összeg óvadékgyanánt fog szolgálni s bérlő javára akarcékpénztári betétként kezeltek.

A fürdő-díjszabást a képviselőtestület 187—1906. kgy. számú határozatával megállapította, ehhez bérlő alkalmazkodni köteles.

A képviselőtestület 99—907 kgy. számú határozatával megállapított részletes árverési feltételek a főjegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szarvason, 1907. évi április hó
SALACZ, ROSZIK,
főjegyző. t. bíró.

Hirdetmény.

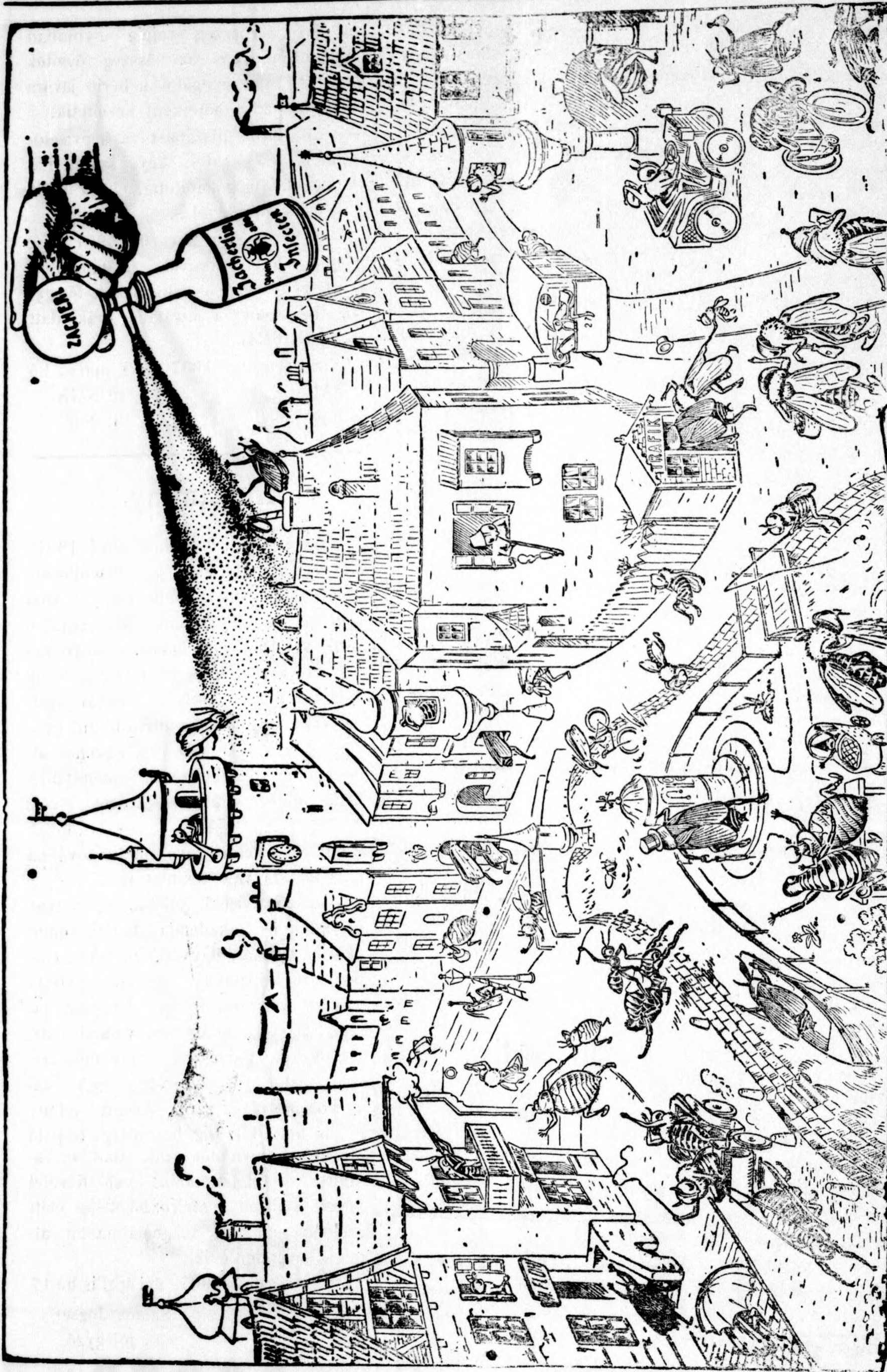
Az esküdtbiróságokról szóló 1897. évi XXXIII. t.-c. 9. §-a értelmében ezennel közhirrre tétetik, hogy a községben és határában lakó minden férfi, aki magyar honos, a folyó évben 26 évet betölti, de életének 70-ik évét túl nem haladta, a magyar nyelvet érti, azon irni és olvasni tud évenként legalább 20 korona egyenes állami adót köteles fizetni, amennyiben pedig időleges adómentességet élvez, 20 korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bir továbbá az adózásra való tekintet nélkül.

Köztisztviselő, lelkész, a magyar tudományos akadémia tagjai, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajóskapitány, gazdász, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, valamint az, aki felsőbb művészeti, vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte; végül aki a középiskolai záró vizsgát letette május hó 1-től 8-ig bezárólag terjedő időben a hivatalos órák alatt az esküdték alaprajstromába való felvétel végett alulírott összeíró bizottság előtt személyesen, vagy meghatalmazott által is megjelenhetik.

Szarvason, 1907. évi április hó 17
Salacz József,
főjegyző.

Butor eladás.

Nigrinyi Zoltan gyógyszerésznél elköltözés miatt többféle butorok e hó 22-ikéig jutányos áron eladó. U. m. 1 író asztal, 1 tolós konyha ágy, 1 konyha szekrény, 1 konyha asztal, 4 konyha szék, 1 gyermek kocs, 2 ablak függöny stb.

Zacherlin üvegben! Ez az igazi szer!
 Legyen áldott a ki készít, százszor és ezerszer
 S valahol függ a Zacherlin plakát!
 Ott kapható Zacherlin egész éven át.

Ha látlak oh Zacherlin, a szívem is dobban.
 De nem fogadlak el ha kínálnak tokban.
 Tokban a mi van, haszontalan díb, dáb;
 Attól ugyan nem döglik, se féreg, se a sváb.

Kiss János tulajdonát képező
 Belicey-uton levő
 háza
örök áron eladó.
 Jelenleg a házban Nemes állatorvos
 lakik.

A legjobb fémisztítószer

Kérjen csak **Globusz** fémisztító kivonat

Globusz védjeggyel a város csikban

Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun Rt. Lipcse és Eger

mert sok rossz utánzás történik.

buto

kiadó mé

Petőfi-ut

Ha kös
34-28 s

KÖS

mely es
láb-, há
bak gy
ganatok
legrövid

Dr

„Mag
Gyó

Másfel
zamosa
üveg ár
üveg re

M

Új üzlet!

Új üzlet!

Szépen

butorozott szoba

kiadó május 1-jére, külön bejárattal
utoára két ablakkalPetöfi-utca 96. Salacz Oszkár-féle
házban. 3-3

Ha köszvényben, reumatizmusban, 34-28 szenved, vegyen egy üveg

Dr. FLESC H-féle
KÖSZVÉNY-SZESZT,
mely eszt, köszvényt, reumát, kéz-
láb-, hát- és derékfájást, kezek és lá-
bak gyengeségét, fájdalmakat és da-
ganatokat biztosan gyógyít. Hatása a
legrövidebb idő alatt érezhető. Kapható

Dr. Flesch E. M.
„Magyar korona“ gyógyszerárában
Győr, Baross-ut 24. sz

Másfél decziliteres üveg ára 2 kor: Hu-
zamosabb használatra való „Családi“
üveg ára 5 kor, 3 kis, vagy 2 „Családi“
üveg rendelésnél már bérmentve után-
vettel küldjük

Cook és Johnson-féle

amerikai

szabadalmazott tyuk-
szem gyűrűk

(törv. védve)

ma az egyetlen szer, mely-
lyel az oly rettenetes tyuk-
szem-fájdalmak megszüntet-
hetők és a tö teljes bi-
zonyossággal kiírható.

Ma a világ legjobb gyógyszere.

Minden szenvedőnek ajánlandó.

1 drb 20 fillér, 6 drb 1 korona.

Kapható Szarvason: Bugyis Andor,
Burger Frigyes és Nigrinyi Zoltán
gyógyszerárában.

HIRDETÉSEK

jutányos áron

felvétetnek

lapunk

kiadóhivatalában.

Megnyilt az új divatárház!

Új üzlet!

Figyelem.

Új üzlet!

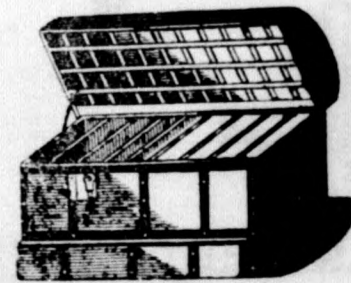
Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a mai napon a Szarvasi Hitelbank épületében
női és férfi

divatárházamat

megnyitottam, hol raktáron csupán hazai gyártmányú áruk lesznek árusítva, u. m.: Női- férfi és gyer-
mek cipők. Férfi ingek. Gallérok. Kézeltők. Nyakkendők. Nap- és esőernyők. Valódi pécsi kesztyűk.
Nagy raktár alsószoknyákban. Kötényekben, Zsebkendőkben. Böröndökben. Különös súlyt fektetek ruha-
diszkekre és varrókellékekre.Főtörekvésem a pontos és szolid árakkal való kiszolgálás, miért is a nagyérdemű közönség
teljes bizalmát és meglegedését kérve, maradtam
teljes tisztelettel

Deutsch Jenő.

Új üzlet!

Új üzlet!

6-6

a Szarvasi Hitelbank új épületében.

Izléses kiállítás!
Hibátlan munka!

SÁMUEL A.

KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

SZARVASON

BELICEY-UT 9. SZ. A.

Könyvnyomdám a mai kor igényeinek megfelelőleg teljesen új betűkkel, valamint 6 mechanikai géppel van felszerelve.

Beth
szell
Kézi

más
tár
lent
hozz
tüze
és
ról
rajz

legi
mas

jele
hol
har
ami
pess
a m
tern
dan
örve
kor
keve
völt

vig
gyon
akik
fesze
érte
vagy

assz
a be
ségt

e te
tapa
egy
sun
gyö
hog